

NOWE ŻYCIE

pismo polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalno - oświatowe.

Wychodzi W NIEDZIELE I CZWARTKI.

No 43

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Grodno, plac Batorego Nr. 4 m. 7.—Telefon 490.

PRENUMERATA: Miesięcz. 1 zł., kwart. 2.50 półrocz. 5 zł., rocz. 10 zł., w Ameryce 3 dol. roczn. Konto P.K.O. nr. 80.021

CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry lub jego miejsce przed tekstem 30 groszy, w tekście 50 gr., zwykłe 10 gr.

Układ ogłoszeń: 1 strony i tekstu 4—szpaltowy, 4 strony 8—szpaltowy.

ROK XX

Dlaczego Rzym przemówił?

Po pobycie przedstawicieli Episkopatu niemieckiego w Rzymie jasnym się stało dla każdego, kto bacznie obserwował rozwój stosunku Trzeciej Rzeszy do Kościoła, że Stolica św. zabierze w tej sprawie głos. Położenie katolików w Niemczech stało się nadwyrąz przykre. Polityka rządu Trzeciej Rzeszy wahała się między skrajnymi przeciwnościami. Z jednej strony zapowiadano możliwość kompromisu, z drugiej strony alarmowano opinię groźbą zupełnej likwidacji szkolnictwa wyznaniowego, zerwaniem konkordatu przez Berlin.

Poza Niemcami również przejawiały się poważne różnice opinii w ocenie położenia katolicyzmu w Trzeciej Rzeszy. Wiedzano z jednej strony, że katolicy pozostają w zdecydowanej opozycji do antychrześcijańskiego ruchu, podtrzymywanego przez liczne czynniki oficjalne, z drugiej strony stwierdzano, że Episkopat nie zerwał oficjalnych stosunków z władzami, że niektórzy przywódcy nazich reklamują się, jako „pozytywni chrześcijanie.” Pozatym mają miejsce fakty represji i prześladowań, może nie tak jaskrawych, jak w Sowietach, czy Meksyku, ale tym nie mniej bolesnych.

A wreszcie Trzecia Rzesza głośno zapowiadała jakąś wyprawę krzyżową przeciw komunizmowi w imię obrony cywilizacji chrześcijańskiej, jakkolwiek doktryna rasizmu hitlerowskiego jest w sprzeczności z zasadami chrześcijańskimi.

W tych warunkach stało się nagłą potrzebą wyświetlenia całej sprawy ze strony Stolicy św. Taki cel przyświecał encyklice „Mit brennender Sorge.” I dzisiaj po jej wydaniu nikt już w Niemczech ani poza ich granicami nie może mieć wątpliwości, jakie zajęć stanowisko. Zamaskowana przebiegłość i fałsz przewrotny przywódców hitlerowskich zostały ujawnione i potępione.

W Moskwie czy Meksyku jawnie występuje się przeciw religii i otwarcie zmierza do jej zniszczenia. W Berlinie natomiast wysuwa się jakąś nową religię, wręcz sprzeczną z Chrystianizmem: religię krwi, rasy i ziemi, wyrażającą się w kulcie państwa, w nienawiści do Ewangelii i wypływającej z niej nauki, w nienawiści do Kościoła, jako obrońcy godności ludzkiej jednostki i jej duchowej niezależności. Metodami nleważnymi o wiele zrażającymi i mniej drastycznymi, niż w Meksyku, Rosji, czy Hiszpanii, zmierza się jednak do całkowitego

go zniszczenia katolicyzmu i chrześcijaństwa w ogóle. W tym celu rozwija się planowa akcja, przy przebiegłym zastosowaniu plebiscytów, likwidacji szkoły wyznaniowej.

Te właśnie fakty zaważyły decydująco na pojawieniu się encykliki. Próba położenia ręki na całą młodzież, pozbawienie rodziców ich naturalnego prawa pokierowania wychowaniem dziecka przez wybór szkoły, to były przedsięwzięcia, prowadzące do całkowitej dechrystianizacji Niemiec już w niedalekiej przyszłości. To wymagało zdecydowanej osobistej interwencji najwyższej hierarchii kościelnej. I nastąpiła ona właśnie ściśle w dniu zarządzonego na terenie Saary, i Palatynatu przez Gauleitera Bürkela plebiscytu, który tak był pomyślany, że pozwalał na kompletną likwidację szkolnictwa wyznaniowego. Wielkanoc 1937 r. została właśnie przez hitlerowców wyznaczona na dokonanie tego dzieła. Obwieszczać przez radio ten sukces dn. 20 marca, Gauleiter Bürkel zaatakował ostro dwu biskupów z Trewiru i Spirji, jako „oszalałych fanatyków” (Wildgewordens-Fanatiker) dlatego, że przestrzegali wiernych przed plebiscytem.

Inny cios, wymierzony w chrześcijaństwo, spada od strony specjalnej propagandy za występowaniem z Kościoła. Tak np. w Kolonii i Düsseldorfie zmuszono tysiące katolików, funkcjonariuszów państwowych, do podpisania deklaracji odstąpienia od Kościoła.

Wszystko to, wraz z procesami przeciw zakonnikom, których blisko 1000 posadzono na ławy oskarżonych, stwarza obraz Kulturkampfu. Czyż wobec jego grozy Stolica św. mogła milczeć?

Kulturkampf w Niemczech

(Berlin KAP). Jak wiadomo z informacji agencji Havasa, w Niemczech zostało zawieszonych obecnie przeszło dwieście katolickich tygodników parafialnych, drukowanych przez katolickie wydawnictwo w Essen. Stało się to wskutek zarządzenia Gestapo.

Ostatnie zarządzenie przeciw prasie katolickiej są zemstą za przemówienie Ojca św., w którym papież oskarżył, że dobrze wie o cierpieniach, znoszonych przez katolików niemieckich dla wierności w wyznawanej wierze.

Likwidacja sekty Adwentystów Dnia 7-go w Niemczech

W Niemczech zarządzeniem szefa policji Himmlera za działalność wywrotową została zlikwidowana sekta Adwentystów Dnia 7 go.

Co sprowadza Rosja z Japonii?

Moskwa (ATE). Z Japonii nadeszła do ZSSR nowa partia towarów, jako kolejna rata za nabytą przez Japonię od Sowietów kolej wschodnio - chińską. Ciekawym jest przy tym, że w latach poprzednich Sowiety importowały z Japonii głównie przedmioty ogólnego użytku, nawet produkty spożywcze. Obecnie zaś po przeprowadzonej „industrializacji,” która rzekomo uczyniła z ZSSR kraj pod względem przemysłowym „samowystarczalny,” importuje się z Japonii wyłącznie maszyny, wśród nich najprostsze, jak dynamy i motory. Ogółem Japonia dostarczyła towaru za 65 milionów rubli.

Teror na Syberii

Moskwa (ATE). „Tichookejskaja Zwiezda” urzędowa komunistyczna na Dalekim Wschodzie donosi, że w Chabarowsku rozstrzelano w wyniku nowego procesu 11 osób, należących do „trockistowsko-terrorystycznej organizacji szpiegowskiej,” która była w kontakcie z niedawno zlikwidowanym „gniazdem szpiegowskim” w miejscowości Swobodna, gdzie rozstrzelano 44 osoby. Wiadomość ta jest urzędowym potwierdzeniem sowieckich doniesień zagranicznych o masowych egzekucjach w Rosji Sowieckiej.

Rezultat rządów bolszewickich w Rosji

Dnia 7 listopada r.b. Rosja sowiecka obchodzi 20-lecie rządów bolszewickich. Przedstawiamy w cyfrach krótki bilans tych rządów: „6 milionów 500 tysięcy skazanych na śmierć przez czerezwycząjkę, 16 milionów zabitych w czasie walk pomiędzy bolszewikami a białogwardziściami, 22 miliony ludzi osadzonych w obozach koncentracyjnych, 12 milionów zginęło z głodu.”

Rozstrzelanie trzech duchownych w Sowietach

(Ryga-KAP). Z Rygi donoszą, że przed kilkoma dniami zostali rozstrzelani trzej duchowni prawosławni: Iwan Smirnow, Konstantyn Skwarcow i Mikołaj Iwaszkiewicz. Uciekli oni z obozu koncentracyjnego, znajdując się w pobliżu granicy fińsko - rosyjskiej. Po ujęciu ich zostali skazani na śmierć. Odsiadywali oni karę od roku 1928, oskarżeni o „szpiegostwo na rzecz kapitalizmu.”

80-lecie urodzin Piusa XI

(KAP). Dnia 31 maja b.r. Ojciec św. Pius XI obchodził 80-tą rocznicę swych urodzin. W dniu tym nastąpiło otwarcie papieskiej Akademii Nauk, która to uroczystość odbyła się w pałacu Castelgandolfo. Uczonych polskich reprezentował na otwarciu Papieskiej Akademii Nauk jej członek prof. dr. Emil Godlewski.

Pontyfikat Piusa XI zaznacza się rozkwitem działalności Kościoła na wszystkich polach, zarówno w Europie jak i na terenach misyjnych.

Szczególnie droga jest osoba Namiestnika Chrystusowego narodowi polskiemu, z którym wiązały go najściślej stanowisko pierwszego Nuncjusza w odrodzonej Polsce oraz przeżycia w okresie zmagani polsko-bolszewickich.

Zmiana rządu w Anglii

Po ukończeniu uroczystości koronacyjnych nastąpiła zmiana rządu angielskiego. Z rządu ustąpił premier Baldwin, a w nowym rządzie premierem został Neville Chamberlain (Czemberlen). Ministrem spraw wewnętrznych jest Samuel Hoare, a spraw zagranicznych—Eden.

Podpalacz świata

Wygnaany z Sowietów Lew Bronszejn Trocki ani na chwilę nie przestaje działać. Pozostając od szeregu lat poza granicami komunistycznych Sowietów, Trocki tworzył osobną czwartą międzynarodówkę komunistyczną, która obecnie, jako fakt już dokonany, stała się nowym dynamitem do wykonania rewolucji światowej.

W Paryżu wychodzi osobne wydawnictwo tej międzynarodówki p.t. „Biuletyn opozycji”. W jednym z ostatnich numerów tego wydawnictwa umieszczony został artykuł Trockiego. Zapowiada on szereg nowych rewolucji, a przede wszystkim twierdzi Trocki, że rewolucja jest nieunikniona w Rosji sowieckiej. Despotyczne rządy Stalina w Rosji są osądzone, pisze Trocki.

Jak stwierdzają czasopisma francuskie, czwarta międzynarodówka Trockiego podtrzymuje wrzenie rewolucyjne w Sowietach, w państwach Europy, w Ameryce, w Palestynie i w Afryce Północnej. Centrala tej burzycielskiej roboty znajduje się w Paryżu. Trocki dąży do tego, aby nad całym globem zapalić rewolucję powszechną. To Judasz nowoczesny, który nie spocznie w swej niszczycielskiej robocie do końca swego życia.

Prześladowania katolików Polaków na Litwie

Tylża (ATE). Z Kowna donoszą: Na całej Litwie kowieńskiej, gdzie zamieszkuje przeszło 200.000 Polaków, nie ma obecnie ani jednej parafii z księdzem Polakiem, a w Kownie zostało jedyne nabożeństwo polskie, odprawiane w niedzielę w ciągu jednej godziny w najmniejszym kościele kowieńskim Siostr Szarytek. Również i to nabożeństwo ma ulec „likwidacji”, gdyż po bójkach w kościele św. Trójcy awanturnicy litewscy z kolei skierowali swą uwagę na kościół P.P. Szarytek.

Artykuł wdowy po Leninie o Sowietach

(KAP). W dzienniku „Izwiestia” w nr. 100 w dłuższym artykule wdowa po Leninie p. Krupskaja pisze o dzisiejszych Sowietach. Stwierdza między innymi wielkie odrodzenie religijności wśród młodych, którzy wolą uczęszczać do kościoła, niż do klubów komunistycznych. Również i na wsł, stwierdza dalej, powraca dawne poszanowanie duchownych, którzy często wobec miejscowej ludności nie tylko są duszpasterzami dusz, ale i ciała.

Czytajcie i prenumerujcie „Nowe Życie”

Dzwonimy na alarm

W świecie dziennikarskim panuje anarchia. Dziennikarstwo stołeczne należy do najsilniej zażydzonego dziedzin życia publicznego. Ostatnio odbyły się wybory do władz Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich, na czele którego stał dotąd dziennikarz żydowskiego pochodzenia.

Grupa polska postanowiła się przed zebraniem zblokować i obalić żydowskiego prezesa. Odbito szereg narad i konferencyjek, poświęconych przyszłemu składowi zarządu. Zwalczano niejedną trudność personalną, zdławiono próżną, fałszywą ambicję i na przewodniczącego postanowiono wysunąć polskiego dziennikarza red. Poraję-Koźmińskiego.

Niestety, wybory zniszczyły rachuby polskich dziennikarzy. Żydzi skapowali sobie sprzymierzeńców i jednym głosem większości na czele największej organizacji dziennikarskiej w Polsce stanął p. Grostern. Jest to dostatecznie chyba wymowne. Dziennikarze Polacy zostali zmajoryzowani przez żydów, współpracowników piśm polskich. Na kompromis z żydami poszli nie reprezentanci poważnych dzienników i agencji, lecz referenci prasowi lub redaktorzy tygodników.

W takich warunkach z łamów prasy polskiej musi się odezwać zgodny głos protestu, musi dzwonić na alarm.

Wystarczy wziąć udział w konferencjach prasowych, by przekonać się o dominującej cyfrze dziennikarzy żydów, reprezentujących polskie wydawnictwa. Kulary parlamentarne są podczas sesji sejmowej terenem swobodnego krążenia sprawozdawców, których przewaga liczbowa wypada na korzyść żydostwa. W sprawozdaniach, relacjach lub depeszach nie będą oni nigdy obiektywni, nie będą stanowić lustra wydarzenia.

Ustawicznie przenikać będą reportaże, felietony lub nawet notatki tych autorów, tendencyjne prądy lub zamierzenia.

Podczas majowej wizyty Ks. Michała rumuńskiego na peronie dworca warszawskiego miał miejsce charakterystyczny wypadek. Wśród szerokiego grona dostojników w cylindrach i melonikach znaleźli się również dziennikarze żydzi. Zjawili się w jasnych garniturach, nie uszanowawszy powagi chwili. Krótko przed nadejściem expressu berlińskiego zostali wyproszeni na polecenie wyższego urzędnika M.S.Z. z grona dygnitarzy. Pozostawiono jedynie redaktorów Polaków, którzy, znając się na etykiecie, wiedzieli, jak się ubrać i jak najlepiej reprezentować opinię publiczną.

Niebawem ma nastąpić solidarny bojkot towarzyski dziennikarzy żydów. Będzie to zaledwie drobny fragment tej walki, jaka rozegrać się powinna o dobro i triumf prasy polskiej. W tej akcji naród polski jest skonsolidowany i zwarty, rozporządza bowiem potężną siłą jako czytelnik, domagający się organów, redagowanych li tylko przez rdzennie polskie pióra.

Włec antykomunistyczny w Nowowilejce

(Wilno-KAP). W Nowowilejce odbył się wiec antykomunistyczny i przeciwbeżbożniczy przy udziale miejscowego duchowieństwa, władz i około 3.000 ludności robotniczo-rzemieślniczej i włościańskiej, przybyłej z samego miasteczka i z okolic.

Po zagajeniu obrad przemawiał p. Świeżewski z Wilna, charakteryzując istotę komunizmu i uwypuklając jego destrukcyjną akcję w Polsce. Następnie zabrał głos p. Piotrowski, rzemieślnik z Wilna, który stwierdził na podstawie faktów, zacierpiętych z historii wielu narodów, że bez religii żadne społeczeństwo nie znało dobra ani szczęścia. Wreszcie mówił p. Zienkiewicz z Nowowilejki, demaskując współpracę żydów z komunistami.

Uchwalono rezolucję, domagającą się jak najsurowszych kar za działalność wywrotową. Rezolucja ta żąda również opromienienia duchem katolickim wszelkich ustaw państwowych i katolickiego wychowania młodzieży w szkołach.

S.p. Ks. Joachim Raczkowski

Dnia 23 maja zmarł w Wilnie jeden z najbardziej znanych w archidiecezji wileńskiej kapłanów ś.p. ks. Joachim Raczkowski. Ks. J. Raczkowski urodził się w r. 1861 w powiecie oszmiańskim. Do seminarium duchownego w Wilnie wstąpił, mając około 30 lat, a poprzednio pracował w zawodzie stolarskim. Święcenia kapłańskie otrzymał w r. 1892. Jako wikariusz pracował w Brześciu nad Bugiem i w kościele św. Rafała w Wilnie, a jako proboszcz w Zadziewiu, Lyntupach, Lacku, Kamionce, Lipniskach i Sokolanach. W czasie wojny dzielił los uchodźców w Moskwie. Od paru ostatnich lat z powodu nadwątłego zdrowia pozostał na emeryturze.

Ś.p. ks. J. Raczkowski należał do rzędu tych ludzi, którzy własną pracą zdobywają wykształcenie, stanowisko i znaczenie wśród otoczenia. Bystrość umysłu pozwalała mu orientować się szybko w najrozmaitszych wypadkach. Posiadał też ks. Raczkowski zdolność oryginalnego, a jednocześnie istotnego ujmowania rzeczy. Był gorliwym pracownikiem na niwie Chrystusowej i dobrym obywatelem państwa polskiego. Własnym wysiłkiem zdobył poważny zasób wiadomości z nauk teologicznych, skrypturytyki (nauka o Piśmie św.), astronomii, chronologii i nauk przyrodniczych. Pracował nad stworzeniem dużego czterotomowego kalendarza wieczystego, który żartobliwie nazywał kalendarzem kieszonkowym. Niestety, dzieła tego nie uskutečnił z braku odpowiednich na to środków. Dokonał natomiast innego pomnikowego dzieła, a mianowicie wybudował własnoręcznie jedyny bodaj na świecie ołtarz, który odtwarza natchnione widzenie Stoicy Niebieskiej według Apokalipsy św. Jana.

Znany też był ks. Raczkowski jako autor wielu artykułów w prasie katolickiej. Często zabierał głos w rozmaitych sprawach i w naszym piśmie, którego był długoletnim prenumeratorem i przyjacielem.

Za trudy życia niech mu da Pan Bóg nagrodę w niebie.

W Jedności siła

Odrodzenie polskiego kupiectwa chrześcijańskiego

Czynnikiem, podejmującym wysiłek w przebudowie handlu, są przede wszystkim organizacje kupieckie. Od ich świadomości, energii i wytrwałości zależeć będzie przejęcie handlu w Polsce w ręce chrześcijańskie.

Sledząc bieg wydarzeń w Polsce, stwierdzić wypada, że świadomość potrzeby pracy organizacyjnej w szeregach naszego kupiectwa wzrasta: świadczy o tym wyraźnie zwiększanie się liczby członków w poszczególnych ośrodkach. Poza uświadomieniem sobie przez coraz szerszy ogół korzyści czysto gospodarczych, odgrywają tutaj także pewną rolę momenty wewnętrznej polityki narodowej, zmierzające do wzmocnienia elementów, walczących o zwiększenie wpływów chrześcijańskiego handlu na bieg spraw gospodarczych w Polsce.

Niezwykle dodatnim objawem podjętych przez kupiectwo chrześcijańskie wysiłków jest konsolidacja drobnego kupiectwa, które dotychczas ulegało przemożnej supremacji żywołu w Polsce obcego.

Dużą aktywność na tym terenie wykazuje Związek Handlujących Chrześcijan p.n. „W jedności siła” z siedzibą w Warszawie, którego działalność obejmuje w kraju coraz szersze obszary.

W niedzielę dn. 30 maja b.r. Związek obchodził podniosłą uroczystość poświęcenia nowego sztandaru. Godność chrześniych ojców raczyli łaskawie przyjąć: wojewoda warszawski W. Jaroszewicz, prezydent miasta st. Warszawy St. Starzyński, prezes Rady Naczelnej Zrzeszeń Polskiego Kupiectwa H. Brun i poseł na Sejm J. Hoppe. Zaczynamy coraz wyraźniej wyzwalać się z pod wpływów i pośrednictwa w handlu żywołu żydowskiego. Kupiec Polak—chrześcijanin dochodzić zaczyna coraz wyraźniej do głosu. (C.P.C.).

zdrowy żołądek jest fundamentem zdrowia

Trzeba dbać, by żołądek sprawnie funkcjonował i przyzwyczaić go do systematycznego wypróżniania się. Nie wolno niszczyć organów trawienia obstrukcją, ponieważ w kiszkiach pozostają substancje gnilne, zatrzymujące organizm.

ZIOŁA Z GÓR HARCUI D-ra Lauera

regulują żołądek, normują trawienie, łagodnie przeczyszczają, pobudzają przemianę materii, stosują się przy obstrukcji, przy cierpieniach wątroby, woreczka żółciowego, (kamicy żółciowej), przy cierpieniach hemoroidalnych i otyłości.

ZIOŁA Z GÓR HARCUI D-ra LAUERA.

Kobieta wychowawczynią narodu

„Kobieta winna być wychowawczynią narodu”—powiedzenie tego rodzaju słyszymy nieraz. Jestto jednakże często tylko pusty frazes, pod który nie podstawia się treści właściwej, zadawając się jakimś ogólnikowym wyobrażeniem. Sądzi się wreszcie poprostu, że mowa tu wyłącznie o zadaniach macierzyńskich wychowawczych kobiet zameżnych. Tymczasem w określeniu „wychowawczyni narodu” mieści się coś więcej, niż wyłączna piecza matek nad dziećmi, czy nauczycielek nad wychowankami. Mieści się w nim bowiem obowiązek i przywilej kobiet wytwarzania i podtrzymywania opinii publicznej.

Na to, żeby kobieta mogła stać się strażniczką opinii, musi przede wszystkim sama rozróżniać zło i dobro i nie spoglądać na życie przez pryzmat osobistych, uczuciowych zabarwionych odruchów.

Wychowanie narodu, wyrażające się w stwarzaniu właściwej opinii dla ludzkich postępów, musi wyrażać się w zwalczaniu zła w postaci przejawów nieobyczajności, w przeciwstawianiu się pornografii w różnych formach, w potępieniu przekupstwa, ucisku, niemoralnej konkurencji i wielu innych czynników.

Na tym jednakże nie ogranicza się zadanie kobiet: trzeba bowiem nie tylko zwyciężać zło, ale także podtrzymać dobro i pomagać mu do zwycięstwa przez wynajdywanie i propagowanie każdego czynu szlachetnego i przez opanowanie własnej małostkowości i egoizmu.

Silna i zdrowa opinia publiczna, zainicjowana przez kobiety, mogłaby podnieść na wyżyny życie społeczne i towarzyskie. Nic bowiem nie znaczy, gdy dzieciom i młodzieży będzie się prawo moralne, a równocześnie nie stwarzało przykładem właściwej atmosfery.

Kobieta, chcąc być wychowawczynią, musi wziąć w swe ręce ster opinii publicznej i ponosić pełną odpowiedzialność za poziom rozwoju przyszłych pokoleń. (C.P.C.).

Program Kongresu Marińskiego w Wilnie

(Wilno-KAP). Komitet Wykonawczy Kongresu Marińskiego w Wilnie, działający pod przewodnictwem JE. Ks. Biskupa Michalkiewicza, ustalił następujący program:

Od dnia 27 czerwca do 6 lipca trwać będzie Wystawa Mariologiczna, bogato urządzona i obejmująca wydawnictwa o Najśw. Pannie, obrazy, witraże, medale, medaliki, rzeźby, figury. Wystawa mieścić się będzie w gmachu klasztoru podominańskiego (ul. Dominikańska 4).

Otwarcie Kongresu nastąpi na placu katedralnym po południu dn. 1 lipca b.r. Stąd pochód uda się do Ostrej Bramy, gdzie odbędzie się uroczyste nabożeństwo z kazaniem.

Dnia 2 i 3 lipca zrana i wieczorem będą odprawiane nabożeństwa w Ostrej Bramie z kazaniem. Oprócz tego będą toczyły się obrady w 6 sekcjach: 1) wiary i moralności,

2) duchowieństwa, 3) organizacji kościelnych, 4) sodalicyj marińskich, 5) młodzieży pozaszkolnej i 6) społecznej. Przewodnią myślą referatów będzie hasło Kongresu, a podstawą encyklika Ojca św. Piusa XI „O komunizmie.”

Zakończenie uroczystości kongresowych dokona się na placu katedralnym po południu w dn. 3 lipca, skąd procesjonalnie uczestnicy udadzą się do Ostrej Bramy dla złożenia ślubowania.

Przewiduje się raut dla uczestników Kongresu oraz odpowiednie przedstawienia w teatrach wileńskich. Rozgłoszenia wileńska będzie transmitować uroczystości kongresowe w kilku momentach oraz nada związane z Kongresem Marińskim słuchowisko

Wesele na Wileńszczyźnie

Staraniem Zrzeszenia Obywatelskiej Pracy Kobiet i Powiatowej Komisji Oświaty Pozaszkolnej odegrane zostanie w dniu 3 czerwca o godz. 7-ej wieczorem w Teatrze Miejskim „Wesele na Wileńszczyźnie,” poprzedzone słowem wstępnym.

Na program wieczoru złożą się: w części I—1) Swaty, 2) Przed ślubem, 3) Wesele oraz tańce „Kadryl,” „Aleksandra,” „Polska,” w części II—1) taniec: „Polska Kaszubska,” 2) piosenka. „W ogródku przy chatce,” 3) taniec śląski: „Diablik”—„Od bucka”—„Kokotek,” 4) piosenki: a) „Przez wodę koniczki,” b) „Oj świeci miesiąc, świeci,” 5) taniec: „Kujawiak.”

Wesele w regionalnych strojach ludowych odtworzone zostanie pod kierunkiem p. Michała Tumilowicza, nauczyciela szkoły powszechnej w Indurze, przez stały zespół teatralny młodzieży indurskiej.

„Wesele na Wileńszczyźnie” odzwierciedla tradycję, zwyczaje i obyczaje ludu ziemi Wileńskiej.

By te rzeczy poznać i w nich się rozmylić, śpieszmy wszyscy do teatru w dniu 3 czerwca na g. 7 mą. Dochód na Pol. Czerwony Krzyż.

Śmierć najbogatszego człowieka

Dnia 23 maja zmarł w Ameryce John Dawson Rockefeller w wieku 98 lat, uchodzący za najbogatszego człowieka na świecie. Rockefeller był synem skromnego kupca. W roku 16 ym zaczął pracować jako buchalter. Po trzech latach zbierał pierwsze tysiące dolarów, za co założył biuro pośrednictwa. Zarobił dalsze 70 tysięcy dolarów i zaczął handlować naftą. W r. 1870 powstała wielka firma Standard Oil, która dała Rockefellerowi miliardy. W r. 1895 Rockefeller oddał firmę synowi, który nosi także imię John Dawson, a sam zajął się działalnością dobroczynną. W ciągu całego życia Rockefeller wydał na różne dzieła dobroczynne ponad 500 milionów dolarów.

W testamencie Rockefeller zapisał dalsze 530 milionów dolarów na cele dobroczynne, na cele kościelne i na wychowanie młodzieży, a tylko 25 milionów dolarów zapisał swej rodzinie.

Kronika

GRODNO, dnia 3 czerwca 1937 roku.

KALENDARZYK

- 3.VI, Czwartek. Erazm. Klotylda.
Bratomiła.
Wschód słońca 3.01.
Zachód słońca 19.44.
4.VI, Piątek. N. Serca Jezusa.
Franciszek. Lutomił.
5.VI, Sobota. Bonifacy. Dobromil.

Daty historyczne. Dnia 3.VI.1918. Konferencja premierów Anglii, Francji i Włoch uchwała w Wersalu utworzenie zjednoczonego i niepodległego państwa polskiego z dostępem do morza. Dnia 4.VI.1917. Tworzy się armia polska we Francji.

Zmiany wśród duchowieństwa. W ostatnim czasie zaszły następujące zmiany wśród duchowieństwa: zostali przeniesieni: ks. Władysław Biernacki prob. w Międzyrzeczu na prob. w Smorgoniach, ks. prob. Adolf Sokolowski z Mior do Michaliszek, ks. prob. Tomasz Kaliński z Narewki do Międzyrzecza, ks. Wincenty Borsuk z Turgiel do Małej Brzostowicy.

Walne zgromadzenie delegatów „Jutrzenki”. Dnia 6 czerwca o g. 10 rano w sali Rady Miejskiej w Grodnie odbędzie się walne zgromadzenie delegatów Spółdzielni „Jutrzenka”. Na porządku dziennym prócz zwykłych spraw znajdują się sprawy oddzielenia spółdzielni.

Kredyt dla kupiectwa chrześcijańskiego. Hipoteczny Bank Spółdzielczy w Grodnie otrzymał pewien przydział dla ulgowego kredytu, który będzie udzielany na potrzeby kupiectwa i przemysłu chrześcijańskiego w Grodnie.

Premiera: „Prokurator Hallers” z występem gościnnym Jana Boneckiego. Dzisiaj we środę dn. 2-go czerwca b.r. odbędzie się w teatrze premiera świetnej sztuki Pawła Lindaua „Prokurator Hallers.” Sztuka ta na scenie grodzieńskiej ukaże się w reżyserii i z gościnnym występem w roli tytułowej znakomitego artysty i reżysera scen stołecznych Jana Boneckiego, niezapomnianego odtwórcy roli prof. Junka w „Ludziach na krze”.

Inne role wykonają pp. Markowska, Szyszko-Bohusz, Skowronowska, Bielecki, Dąbrowski, Karowski, Krzemieniecki, Łodziński, Łętowski, Nowacki, Orlński, Piotrowski i Wróblewski. Premiera zapowiada się rewelacyjnie, a celem udostępnienia jej dla wszystkich wszelkie zniżki posiadają ważność na to przedstawienie.

Wynik wyścigów kolarskich. Dnia 23 maja odbyły się wyścigi kolarskie na trasie Grodno—Korobczyce—Grodno 27 klm. Do zawodów stanęło 6 klubów, ogółem 15 zawodników. W wyścigu uzyskali miejsce: 1) Warszawski klub p. Wiśniewski Zenon, 2) Klub Wileński p. Skuratowicz Dominik, 3) Białystok K.P.W. — Kozłowski Mikołaj, 4) Spaw—Grodno p. Małaszko Włodzimierz, 5) Białystok Sokół p. Zytikiewicz Mikołaj i 6) Białystok Jagielonia p. Romel Stanisław. Kierownictwo zawodów bardzo dobre spoczywało w rękach pp. B. Wojeńskiego, J. Lewandowskiego, J. Schonomana, Szpotkańskiego i Jarusika. Najlepszy i najgroźniejszy zawodnik, znany na tym terenie, Kiejko odpadł z powodu zajeżdżenia przez gapia i potrącenia koła, w wyniku czego Kiejko spadł, uszkodził sobie rower, kołano i rękę oraz wycofał się z biegu. Następne wyścigi o puchar Miejskiego Komitetu P.W.W.F. odbędą się w dniu 20 czerwca.

Podziękowanie. Zarząd Kasy Bezpłatowej im. Księdza Piotra Skargi w Grodnie serdecznie dziękuje J.W.P. Ordynatowi Janowi Bispingowi za hojną ofiarę 100 zł., złożoną na cele Kasy zamiast podziękowań imiennowych. Zarząd.

PRACOWNIA OBUWIA

W. Lipczyński

Grodno, ul. Brygidzka 5
Robota solidna
Ceny niskie

Spalenie Gwerniki

W czasie ostatnich walk hiszpańskich zostało spalone święte i historyczne miasto Basków—Gwernika. W mieście tym obradowały ongiś stany baskijskie i królowie Hiszpanii przysięgali strzedz wolności ludu baskijskiego. Los tragiczny Gwerniki wstrząsnął do głębi całym światem kulturalnym bez różnicy przekonań politycznych. Dotychczas nie udało się ustalić, kto dokonał tej zbrodni. Pewne podejrzenia podają na wojska czerwone.

Komunikat

W celu umożliwienia najszerzszemu masom społeczeństwa oglądania pierwszorzędných przebojów filmowych w kinie „Apollo” z dniem 1-go czerwca zostają ceny zniżone.

Bilety wstępu do kina „APOLLO” od 25 gr.

Zaznaczamy

że poziom artystyczny repertuaru kina „Apollo” pozostanie bez zmiany.

Dyrekcja kina „APOLLO.”

FIRMA „PIAST”

Grodno, ul. Pocztowa 20.

poleca wszelkie towary kolonialne, wędliny litewskie, żywieckie i wolińskie, szynki bekonowe „Polo,” sery, masło, jaja, miód lipcowy—wszystko w najlepszych gatunkach i po najniższych cenach.

Zgubiony kwit Lombardu Miejskiego z dnia 28-go Grudnia 1936 roku, za nr. 1965 na okaziciela unieważnia się. 3—1

Jan MALINOWSKI

SKŁAD APTECZNY

Grodno, Dominikańska 13 t. 400

Poleca: Perfumy, wody kołoforskie i wyroby kosmetyczne. Pomoce szkolne do gabinetów chemicznych i fizycznych,

MAURYCJ WOLAŃSKI

— KRAWIEC —

specjalista ubiorów dla duchowieństwa katolickiego, przyjmuje zamówienia na różnego rodzaju sutanny, czamarki, palt, futra i t.p.

Grodno, ul. św. Kazimierza 87, tuż zastrazą pożąną. Ceny przystępne.

Kino DŹWIĘKOWE
Dominikańska 25
Wstęp od 25 gr. „Apollo”

ERROL FLYNN
ANITA LOUISE

MARGARET LINDSAY
Sir CEDRIC HARDWICKE
Walter Abel • Henry O'Neil

ZIELONY SYGNAŁ

Reżyserja FRANKA BORZAGE
Nad program: aktualia i dodatki

ANONS!

W następnym programie wspan. film
Zabronione szczęście

TEATR MIEJSKI W GRODNI

Im. ELIZY ORZESZKOWEJ pod dyr. J. GRODNICKIEGO

We środę dnia 2-go czerwca 1937 r.

Premiera

„Prokurator Hallers”

Sztuka Pawła Lindau'a

W roli tytułowej: JAN BONECKI, wykonawca i reżyser

Początek o g. 8.30 wiecz. Bilety w kasie teatru

Zniżki ważne.

Chrześcijański Skład Win i Wódek

z wyszynkiem

Zofii Niewiedzkiej

pod kierownictwem

Marii Sajewskiej

bogato zaopatrzone w różne napoje jak koniaki, likiery oraz wina zagraniczne i krajowe

Grodno, ul. Brygidzka 12.

9—1

Dobry krawiec to gwarancja eleganckiego wyglądu pana

Jeżeli chcesz mieć przyzwoicie skrojony i uszyty garnitur palto i t.p.

To pamiętaj że w Grodnie przy ul. Napoleońskiej № 3 chrześcijańska pracownia ubiorów cywilnych i wojskowych, której kierownictwo spoczywa w ręku bogatego w praktykę fachowca w pierwszorzędných zakładach krawieckich Warszawy, Łodzi, Poznania. Pracownia wykonuje zlecenia według najnowszych modeli Paryża i Londynu z własnych i powierzonych materiałów na dogodnych warunkach.

Dla W-nego Duchowieństwa prowadzę dział sukien, palt i futer. UWAGA: na bieżący sezon wiosenno-letni jestem zaopatrzonej w duży wybór materiałów Bielskich.

WYKONANIE GWARANTOWANE I PUNKTUALNE

CENY BARDZO PRZYSTĘPNE

PROSZĘ PAMIĘTAĆ ADRES: **JAN MACH**

24—22

Grodno, ul. Napoleońska 3.

DLA DZIECI

Do św. Komunii

WELONY
RĘKAWICZKI BIAŁE
POŃCZOSZKI
WSTAŻKI
POLECA

1-ma **Józef MIKO**

Dominikańska 19 tel. 356

GALANTERIA, BIELIZNA, TRYKOTARZE

Chrześcijański Zakład Krawiecki

M. BARANOWSKIEGO

Grodno, Brygidzka 7

ZAWIADAMIA, iż wprowadził specjalny dział ubiorów dla duchowieństwa. Przyjmuje zamówienia na sutanny, płaszcze i futra. 8—3

Chrześcijański Zakład Krawiecki

Absolwenta paryskiej akademii kroju i szycia

Stanisława Brażuka

Grodno, Brygidzka 11

przyjmuje wszelkie roboty damskie i męskie w zakres krawiectwa wchodzące. Wykonanie solidne

Wiosna, wiosna, wieść radosna

Dobre i tanie dla każdej P A N I: nowości w jedwabiach,
kretonach,
muslinach,
płótna, białe i kolorowe,
batysty, opale i markizety,
dla P A N Ó W: Sukna bielskie i tomaszowskie

Poleca po znanych tanich cenach

OBSŁUGA RZETELNA

CENY STAŁE

SWÓJ DO SWEGO PO SWOJE

BAZAR POMORSKI

ALOJZY HEJKA

Dominikańska 28

8-7

PAPIERY PROCENTOWE:

PREMIOWĄ POŻYCZKĘ INWESTYCYJNĄ,
PREMIOWĄ POŻYCZKĘ DOLAROWĄ,
4% POŻYCZKĘ KONSOLIDACYJNĄ i inne

KUPUJE I SPRZEDAJE

Hipoteczny Bank Spółdzielczy

w GRODNI Dominikańska 16.

NA SEZON LETNI

UBRANIA GOTOWE

Palta męskie i Płaszcze damskie

MUNDURKI UCZNIOWSKIE,
BONŻURKI, WIATRÓWKI,
KAPELUSZE I CZAPKI

oraz wszelką galanterię poleca firma

Władysław Cichocki

Grodno, ul. Orzeszkowej 4 (naprzeciw Starostwa)

12-6

PO NAJNIŻSZYCH CENACH I W NAJWIĘKSZYM WYBORZE

— POLECA —

OSTATNIE NOWOŚCI

W DZIALE

MATERIAŁÓW DAMSKICH, MĘSKICH I DZIECIENNYCH

NA SEZON LETNI firma

K. STASZEWSKI

Grodno, Dominikańska 18, tel. 315.

P.S. JEDNOCZEŚNIE POLECAM W WIELKIM WYBORZE

PIĘKNE LISY

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI w GRODNI

NOWE KINO
ul. Brygidzka 2

„HELIOS”

CENY OD 20 GR.

Dziś potężne dzieło niezrównanego twórcy King Konga p.t.

Czarownica

Piękne dzieło miłości na tle fantastycznego królestwa.

Widowisko, które wzbudza grozę i podziw.

Nad program: aktualności P.A.T.

Pocz. seansów: 6, 8, 10 w niedzielę od godz. 12

PODAJEMY DO WIADOMOŚCI NASZEJ SZANOWNEJ
KLIENTELI, ŻE OTRZYMALIŚMY NOWY TRANSPORT
MATERIAŁÓW LETNICH. PROSIMY O ŁASKAWĘ
ODWIEDZENIE NASZEGO SKLEPU

Z POWAŻANIEM

GRODNO,
DOMINIKAŃSKA 9

„TKANINA”

Kino „MALEŃKIE - LUX” Horodniczańska
nr. 10

Dziś dawno widziany na ekranie ulubieniec tłumów
król sensacji i akrobata

Harry PIEL

w najnowszym jubileuszowym filmie p.t.

„Śmiertelny skok”

Prywatne życie artystów cyrkowych
Sensacja — niesamowitość — zgroza

Nad program: aktualia i dodatek

Początek seansów: 6.15, 8.15, 10.15

Kino dźwiękowe
Pocztowa, 4

„P A N”

WSTĘP
od 25 gr.

Dziś podwójny program

ALARM W NOCY

Oskarżona

Nad program: aktualia i dodatki

Kino DŹWIĘKOWE
Orzeszkowej nr. 15

„UCIECHA”

WSTĘP
25 gr.

DZIŚ NAJWIĘKSZY FILM DŻUNGLOWY p.t.

Nowe przygody Tarzana

z HERMANEM BRIX w roli głównej

Nad program: najnowsze aktualności PAT-a

Pocz. sean. o godz. 6, 8, 10.15 a w dni świąt. od 12

Kto reklamuje ten zyskuje